

**LähiTapiola
Keskinäinen
Henkivakuutusyhtiö**

**Puolivuosikatsaus
2014**

Tilintarkastamaton

PUOLIVUOSIKATSAUS 2014

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiön (LähiTapiola Henkiyhtiö) toimialaan kuuluvat yksityishenkilöille myönnettävät henkivakuutustuotteet: yksilölliset henkivakuutukset, ryhmähenkivakuutukset ja yksilölliset eläkevakuutukset; yrityksille myönnettävät henkivakuutustuotteet: yksilölliset henkivakuutukset, ryhmähenkivakuutukset, yksilölliset eläkevakuutukset ja ryhmäeläkevakuutukset sekä yksityishenkilöille ja yrityksille myönnettävät kapitalisaatiosopimukset.

- LähiTapiola Henkiyhtiön liikevoitto nousi 77,0 miljoonaan euroon (49,5 milj. e). Liikevoiton nousu on seurausta korko-, riski- ja kustannusliikkeen tuloksen positiivisesta kehityksestä. Kokonaistulos oli 70,4 miljoonaa euroa (26,7 milj. e).
- Vakuutusmaksutulo aleni 8,9 prosenttia 198,9 miljoonaan euroon (218,2 milj. e). Syynä on sijoitussidonnaisen säästöhenkivakuutuksen vakuutusmaksutulon alentuminen, mikä näkyy suhteellisesti merkittävimmin maksutulovolyymissä. Toisaalta kannattavuuden kannalta keskeisten lajien kuten riskihenkivakuutusten maksutulo nousi 14,9 prosenttia sekä ryhmäeläkevakuutuksen 10,3 prosenttia.
- Katsauskauden sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin oli 3,1 prosenttia (2,0 %)
- Liikekustannussuhde aleni 124,1 prosenttiin (146,8 %). Kuormitustulon kasvu ja liikekustannusten alentuminen näkyy liikekustannussuhteen myönteisessä kehityksessä.
- Vakavaraisuuspääoma vastuuvälästä oli 26,2 prosenttia (23,7 % 12/2013). Katsauskaudella ei tehty vastuun täydennyksiä eikä siirtoa tulevien lisäetujen vastuuseen.

Henkivakuutustoiminta

Vakuutusmaksutulo

LähiTapiola Henkiyhtiön vakuutusmaksutulo oli 198,9 miljoonaa euroa (218,2 milj. e), missä oli alenemaa 8,9 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden. Finanssialan Keskusliiton (FK) mukaan koko alan maksutulo ilman vastuunsiirtoja nousi 6,4 prosenttia.

Yhtiön vakuutusmaksutulo ilman poolisopimuksella solmittua työntekijäin ryhmähenkivakuutusta, vastuunsiirtoja ja kapitalisaatiosopimusta aleni 10,3 prosenttia. FK:n mukaan alan vastaavan vakuutusmaksutulon alenema oli 0,7 prosenttia.

LähiTapiola Henkiyhtiön yksityishenkilöinä vakuutuksen ottaneiden lukumäärä oli 280 675 (283 221 12/2013) ja yritysvaluutusnottajien lukumäärä 19 945 (19 840 12/2013).

Henkivakuutuksen vakuutusmaksutulo aleni 9,9 prosenttia 156,3 miljoonaan euroon (173,4 milj. e) alan maksutulon nousun ollessa FK:n mukaan 8,8 prosenttia. Riskihenkivakuutuksen maksutulo nousi 14,9 prosentilla 39,5 miljoonaan euroon (34,4 milj. e). Säästöhenkivakuutuksen maksutulo aleni 19,5 prosenttia 97,1 miljoonaan euroon (120,6 milj. e). Kapitalisaatiosopimuksen maksutulo nousi 5,3 prosenttia 10,8 miljoonaan euroon (10,3 milj. e). Työntekijäin ryhmähenkivakuutuksen (TRHV:n) maksutulo oli 8,8 miljoonaa euroa (8,1 milj. e), missä on nousua 9,5 prosenttia. FK:n mukaan alan riskihenkivakuutuksen maksutulo nousi 2,8 prosenttia, säästöhenkivakuutuksen maksutulo nousi 1,3 prosenttia, kapitalisaatiosopimusten maksutulo nousi 19,7 prosenttia ja TRHV:n maksutulo aleni 3,1 prosenttia.

Suluissa on vertailuluku edelliseltä vuodelta. Tuloslaskelman osalta verrataan edellisen vuoden vastaavaan kauteen ja taseen osalta tilinpäätökseen 31.12.

PUOLIVUOSIKATSAUS 2014

Eläkevakuutuksen maksutulo aleni 5,0 prosenttia 42,6 miljoonaan euroon (44,8 milj. e) alan maksutulon aleneman ilman vastuunsiirtoja ollessa FK:n mukaan 9,0 prosenttia. Yksilöllisen eläkevakuutuksen vakuutusmaksutulo aleni 11,9 prosenttia ja oli 27,3 miljoonaa euroa (31,0 milj. e). Ryhmäeläkevakuutuksen maksutulo nousi 10,3 prosentilla 15,3 miljoonaan euroon (13,9 milj. e). FK:n mukaan alan yksilöllisen eläkevakuutuksen maksutulo aleni 12,0 prosenttia ja ryhmäeläkevakuutuksen maksutulo ilman vastuunsiirtoja aleni 2,9 prosenttia.

Maksetut korvaukset

LähiTapiola Henkiyhtiön maksetut korvaukset alenivat 2,4 prosenttia 147,6 miljoonaan euroon (151,2 milj. e). Säästösummien takaisinmaksut olivat 32,3 miljoonaa euroa (47,9 milj. e) eli 32,5 prosenttia edellisvuotista vähemmän. Takaisinostojen määrä oli 35,2 miljoonaa euroa (24,7 milj. e), missä on nousua 42,7 prosenttia edellisvuoteen nähden. Muiden maksettujen korvausten ml. maksettavien vapaaehtoisten eläkkeiden määrä nousi 1,8 prosenttia 80,2 miljoonaan euroon (78,7 milj. e).

Liikekustannussuhde ja liikekulut

Yhtiön kuormitustuloon suhteutettu liikekustannussuhde oli 124,1 prosenttia (146,8 %). Kuormitustulo nousi 7,0 prosenttia. Kuormitustulolla katettavat liikekulut, ilman jälleenvakuutuspalkkioita sekä sijoitustoiminnan hoitokuluja alenivat 9,6 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Mikäli liikekulujen kattamiseen käytettävät, mutta tunnuslukuihin sisällyttämättömät sijoitussidonnaisten tuotteiden palkkionpalautukset olisi huomioitu tunnusluvussa, olisi kokonaisliikekustannussuhde ollut 117,2 prosenttia (139,5 %).

Kokonaisliikekulut alenivat 29,6 prosenttia 26,8 miljoonaan euroon (38,1 milj. e). Toimintojaon jälkeen tuloslaskelmaan kirjattavat liikekulut alenivat 10,2 prosenttia 20,5 miljoonaan euroon (22,8 milj. e).

Yhtiössä kevään aikana käytyjen yhteistoimintaneuvottelujen yhteydessä solmittiin työnantajan ja työntekijän välillä päättämissopimuksia. Mikäli näiden sopimusten vaikutus liikekustannussuhteeseen eliminoidaan, olisi liikekustannussuhde ollut 117,3 prosenttia.

Sijoitustoiminta

Sijoitusympäristö

Maailmantalouden kasvun piristyminen vuoden 2013 jälkipuoliskolla voimisti odotuksia vuoden 2014 kasvunäkymästä. Alkuvuonna kasvu kuitenkin yllättäen hidastui, mitä selitettiin USA:n poikkeuksellinen ankaran talven vaikutuksilla sekä Kiinan suhdannekuvan odottamattoman nopealla rapautumisella. Toisaalta myös Euroopassa kotimarkkinoiden elpymisvauhti näytti ohittaneen huippunsa eivätkä makrotalouden kuvaajat enää parantuneet yhtä rivakasti kuin vielä edellisvuoden lopulla.

Ennakoivien suhdanneindikaattorien mukaan maailmantalouden kasvunäkymä voi edelleen heikentyä vuoden 2014 loppua kohden. Kokonaisuutena vuodesta 2014 on tulossa edellisvuotta parempi, mutta vuosi 2015 uhkaa jäädä odotettua heikommaksi. Suhdannekuvaa varjostaa erityisesti Kiinan kasvuvauhdin "tasopudotus", joka on ollut odotuksia voimakkaampi. Eurooppalaisesta näkökulmasta myös Ukrainan kriisin vaikutukset Venäjän sekä koko Itä-Euroopan talouskehitykseen lisäävät lyhyen aikavälin suhdanneriskejä.

Suomen viime vuosien talouskehitys on ollut euroalueen suurimpia pettymyksiä eikä Suomi ole päässyt vielä lainkaan maailmantalouden kasvuun mukaan. Suomen ongelmat ovatkin enemmän rakenteellisia

Suluissa on vertailuluku edelliseltä vuodelta. Tuloslaskelman osalta verrataan edellisen vuoden vastaavaan kauteen ja taseen osalta tilinpäätökseen 31.12.

PUOLIVUOSIKATSAUS 2014

kuin suhdanneluonteisia. Maamme teollinen pohja on merkittävästi kaventunut eikä vientisektori tällä kertaa toivu totutulla tavalla globaalien elpymisen vanavedessä. Finanssikriisin jälkeinen kaksoistaantumana on osoittautumassa jopa 1990-luvun lamaa vakavammaksi. BKT:n kokonaispudotus ei ole ollut yhtä dramaattinen, mutta elpyminen on hitaampaa ja edellisen huipun saavuttaminen vie selvästi enemmän aikaa kuin 1990-luvulla.

Keskuspankkipolitiikassa ollaan siirtymässä uuteen vaiheeseen, jossa vahvimilla talousalueilla alkaa tulla ajankohtaiseksi vähentää elvytystoimia ja jopa kiristää rahapolitiikkaa. USA:n talous on toipunut selvästi euroaluetta paremmin finanssikriisistä, mikä näkyy nopeampana kasvuna, luotonannon voimistumisena sekä työllisyyden kohentumisena. Isossa-Britanniassa aktiviteetti paranee USA:takin rivakammin. USA:n ja Englannin keskuspankit voivat joutua punnitsemaan ensimmäisten koronnostojen mahdollisuutta seuraavien 6-18 kuukauden aikana. Euroalueella puolestaan aneeminen talouskehitys jatkuu, tuottajahinnat laskevat eikä luotonanto käynnisty. Euroopan keskuspankki on sidottu vielä pitkään elvyttävään rahapolitiikkaan.

Suomen kiinteistösiirtomarkkinoiden tunnelma oli vuoden 2014 kahden ensimmäisen kvartaalin aikana edelleen varovaisen toiveikas. Sijoituskysyntä kohdistuu pääosin hyvin prime-kiinteistöihin, joista käydään tarjouskilpailuja. Markkinoilla on orastavaa kysyntää myös riskipitoisemmille kohteille, mutta näiden kohteiden hinnoittelu on edelleen erittäin varovaista. Rahoitusmarkkinat ovat asteittain parantuneet ja oikeanlaisille projekteille on rahoitusta saatavilla kohtuullisin ehdoin. Ensimmäisen kvartaalin kaupankäyntivolyyymi oli vilkkaimmalla tasolla sitten vuoden 2008 tason ja vuoden 2014 ensimmäisen 6 kuukauden aikana transaktiovolyymi oli jo noin 40 prosenttia korkeampi kuin vuotta aikaisemmin samaan aikaan. Toimitilavuokramarkkinoilla oli alkuvuonna kohtuullisesti aktiviteettia, mutta kysyntä-tarjontatilanne on jatkunut haastavana erityisesti pääkaupunkiseudun toimistomarkkinoilla.

Sijoitustoiminta käyvin arvo

LähiTapiola Henkiyhtiön katsauskauden sijoitusten nettotuotto käyvin arvo oli 3,1 prosenttia (2,0 %). Sijoitukset käyvin arvo olivat 2 763,8 miljoonaa euroa (2 731,1 milj. e 12/2013).

Osakesijoitukset

Osakesijoitukset katsauskauden lopussa olivat 573,9 miljoonaa euroa (658,3 milj. e 12/2013) eli 20,8 prosenttia (24,1 % 12/2013) sijoituksista. Osakesijoitusten tuotto oli katsauskaudella 5,8 prosenttia (8,0 %).

Noteerattujen osakesijoitusten tuotto oli 4,9 prosenttia (9,5 %), pääomasijoitusten tuotto oli 7,5 prosenttia (4,7 %) ja noteeraamattomien osakesijoitusten tuotto oli 8,8 prosenttia (5,7 %).

Korkosijoitukset

Korkosalkun markkina-arvo korkorahastot sekä rahamarkkinasijoitukset mukaan luettuina oli katsauskauden lopussa 1 656,5 miljoonaa euroa (1 555,3 milj. e 12/2013) eli 59,9 prosenttia (56,9 % 12/2013) sijoituksista. Joukkovelkakirjalainasalkun korkoriskiä kuvaava mittari eli niin sanottu modifioitu duraatio oli 3,5 (3,4 12/2013). Korkosijoitukset tuottivat katsauskaudella 2,8 prosenttia (0,1 %).

Kiinteistösiijoitukset

Kiinteistösiijoitukset olivat katsauskauden lopussa yhteensä 533,4 miljoonaa euroa (517,6 milj. e 12/2013) eli 19,3 prosenttia (19,0 % 12/2013) sijoituksista. Suorien kiinteistösiijoitusten osuus kiinteistösiijoituksista oli 74,6 prosenttia (76,7 % 12/2013) ja kiinteistösiijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten osuus 25,4 prosenttia (23,3 % 12/2013). Kiinteistösiijoitusten tuotto käyvin arvo oli katsauskaudella 1,3 prosenttia (2,0 %). Kiinteistösiijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten tuotto

Suluissa on vertailuluku edelliseltä vuodelta. Tuloslaskelman osalta verrataan edellisen vuoden vastaavaan kauteen ja taseen osalta tilinpäätökseen 31.12.

PUOLIVUOSIKATSAUS 2014

oli -1,5 prosenttia (1,8 %). Suorien kiinteistösijoitusten tuotto oli 2,2 prosenttia (2,0 %). Kiinteistöjen keskimääräinen vajaakäyttöaste oli 13,9 prosenttia (13,4 % 12/2013).

Muut sijoitukset

LähiTapiola Henkiyhtiöllä ei ollut muita sijoituksia katsauskauden eikä edellisen tilikauden päättyessä.

Muut tuotot ja kulut

LähiTapiola Henkiyhtiö ei enää katsauskaudella ole harjoittanut liitännäistoimintaa. Muiden tuottojen ja kulujen nettomäärä oli - 0,9 miljoonaa euroa (- 1,8 milj. e).

Vastuuvelka

Yhtiön vastuuvelan määrä oli 3 489,8 miljoonaa euroa (3 387,4 milj. e 12/2013), josta varsinaisen takuutuottoisen vakuutusteknisen vastuuvelan määrä oli 2 233,1 miljoonaa euroa (2 250,2 milj. e 12/2013) ja sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvelan määrä oli 1 256,7 miljoonaa euroa (1 137,3 milj. e 12/2013). Sijoitussidonnaisen vastuuvelan osuus oli 36,0 prosenttia (33,6 % 12/2013) ja muun vastuuvelan 64,0 prosenttia (66,4 % 12/2013). Katsauskaudella ei ole tehty siirtoa tulevien lisätujen vastuuseen.

Tulos ja tuloksen käyttö

LähiTapiola Henkiyhtiön liikevoitto oli 77,0 miljoonaa euroa (49,5 milj. e). Arvostuserojen muutos heikensi 6,6 miljoonaa euroa (heikensi 22,9 milj. e) kokonaistulosta, joka oli 70,4 miljoonaa euroa (26,7 milj. e).

Riskiliikkeen tulos oli 9,6 miljoonaa euroa voitollinen (4,0 milj. e voitollinen). Riskiliikkeen tuloksen paraneminen on seurausta korvausmenon pienentymisestä ja volyymin kasvusta. Kustannusliikkeen tulos oli 4,5 miljoonaa euroa (8,2 milj. e) tappiollinen ja korkoliikkeen tulos oli 72,4 miljoonaa euroa (54,5 milj. e) voitollinen. Muut liikevoittoon vaikuttavat poikkeukselliset erät heikensivät tulosta yhteensä 0,5 miljoonaa euroa (heikensivät tulosta 0,8 milj. e). Katsauskaudella ei tehty vastuun täydennyksiä eikä siirtoa tulevien lisätujen vastuuseen. Katsauskauden tuloksesta asiakashyvityksiin varattiin yhteensä 5,9 miljoonaa euroa (5,5 milj. e). Tulevien lisätujen vastuuseen on varattuna 80,6 miljoonaa euroa (80,6 milj. e 12/2013).

Vakavaraisuus

Yhtiön vakavaraisuuspääoma oli 643,5 miljoonaa euroa (578,0 milj. e 12/2013). Vakavaraisuusaste eli vakavaraisuuspääoma suhteessa vastuuvelkaan nousi 26,2 prosenttiin (23,7 % 12/2013). LähiTapiola Henkiyhtiön toimintapääoma, joka kuvaa määrää jolla vakuutusyhtiön varat ylittävät velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset oli 550,4 miljoonaa euroa (486,5 milj. e 12/2013) ja toimintapääoman vähimmäismäärä oli 133,9 miljoonaa euroa (133,1 milj. e 12/2013). Toimintapääomasuhde eli toimintapääoma suhteessa vähimmäismääräänsä 4,1 -kertainen (3,7-kertainen 12/2013).

Henkilöstö

Henkilöstö on työsuhteessa sekä LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiöön että LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiöön. Yhtiöryhmäpalvelut tuottavat palvelut LähiTapiola -ryhmän eri juridisille yhtiöille, Palveluntuottajien ja niitä tarvitsevien yhtiöiden kesken on tehty yhteisistä palveluista ostopalvelusopimukset. Yhtiöryhmän yhteiset palvelut on tarkoitus yhtiöittää vuoden 2015 alussa. Henkiyhtiö tulee muiden ryhmän yhtiöiden tavoin siirtymään palvelusopimusten piiriin vuoden 2015 alusta.

Suluissa on vertailuluku edelliseltä vuodelta. Tuloslaskelman osalta verrataan edellisen vuoden vastaavaan kauteen ja taseen osalta tilinpäätökseen 31.12.

PUOLIVUOSIKATSAUS 2014

LähiTapiola Vahinkovakuutuksen ja LähiTapiola Henkiyhtiön keskimääräinen henkilömäärä oli 1 732 henkeä (2 286 henkeä 12/2013). Henkilömäärän alenemista selittää vuoden 2013 tapahtuneet liiketoimintasiirrot. Henkiyhtiön yksiköiden vakituisten työntekijöiden määrä oli katsauskauden lopussa 116 (147).

Hallinto

LähiTapiola Henkiyhtiön yhtiökokous oli 8.5.2014. Kokouksessa vahvistettiin tilinpäätös vuodelta 2013, päätettiin yhtiön tuloksen käyttämisestä sekä valittiin yhtiön tilintarkastaja. Kokouksessa vahvistettiin hallintoneuvoston jäsenten lukumäärä sekä valittiin uudet jäsenet.

Hallintoneuvoston jäsenten lukumääräksi vahvistettiin 40.

LähiTapiola Henkiyhtiön hallintoneuvoston erovuoroisista jäsenistä valittiin uudelleen: Hannu Anttila (strategiajohtaja, Espoo, Metsäliitto-konserni), Jari Bachmann (toimitusjohtaja, Helsinki, Kasola Oyj), Vesa Ekroos (hallituksen puheenjohtaja, Helsinki, Balustrade Oy), Jouko Havunen (kauppatieteiden lisensiaatti, Laihia), Pekka Ilmivalta (viestintä- ja vastuullisuusjohtaja, Espoo, Veikkaus Oy), Merja Lehtonen (kotitalousopettaja, Riihimäki, Riihimäen kaupunki), Ahti Manninen (kauppaneuvos, Lappeenranta), Marita Modenius (opetusneuvos, Asikkala), Mika Mäkeläinen (toimitusjohtaja, Espoo, GTW Group Oy), Totti Salko (toimitusjohtaja, Helsinki, Merle Oy) ja Jouko Setälä (toimitusjohtaja, Helsinki, Maaseutukeskusten liitto ry).

Uusiksi jäseniksi valittiin Jari Annala (johtaja, Kauniainen, SOK) hallintoneuvostosta eronneen Arttu Laineen tilalle, Juha Hakkarainen (metsäjohtaja, Espoo, MTK), Minna Talvio (varatoimitusjohtaja, johtava lääkäri, Naantali, Eloni Oy), Harri Tuomi (toimitusjohtaja, Rusko, Satakunnan Osuuskauppa) ja Yrjö Välimäki (toimitusjohtaja, Alavus).

Tilintarkastajaksi valittiin KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, jonka vastuullisena tilintarkastajana toimii Mikko Haavisto, KHT.

LähiTapiola Henkiyhtiön hallintoneuvosto piti järjestäytymiskokouksensa 5.6.2014. Kokouksessa valittiin hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat. Hallintoneuvoston puheenjohtajaksi valittiin kauppatieteiden lisensiaatti Jouko Havunen. Hallintoneuvoston 1. varapuheenjohtajaksi valittiin EL-kori Oy:n toimitusjohtaja Marjut Nordström, 2. varapuheenjohtajaksi Suomen Mielenterveysseuran toiminnanjohtaja Marita Ruohonen ja 3. varapuheenjohtajaksi vakuutusneuvos Ralf Wickström.

LähiTapiola Vahinkovakuutuksen ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallintoneuvostojen puheenjohtajista muodostuvan yhteistyövaliokunnan järjestäytymiskokous pidettiin 5.6.2014. Yhteistyövaliokunta valitsi puheenjohtajakseen Timo U. Korhosen ja varapuheenjohtajaksi Jouko Havusen.

Yhteistyövaliokunta avustaa LähiTapiola Vahinkovakuutuksen ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallintoneuvostoja näiden keskeisissä tehtävissä ja valmistelee niissä käsiteltäviä asioita.

LähiTapiola Vahinkovakuutuksen ja Henkiyhtiön hallintoneuvostot päättivät kokouksissaan 5.6.2014 täydentää yhtiöiden hallituksia kahdella LähiTapiola -ryhmän ulkopuolisella jäsenellä. Hallituksen uusiksi jäseniksi on nimitetty ekonomi, MBA Philip Aminoff (hallituksen puheenjohtaja Electrosonic Group Oy Ab) ja KTM, KHT Hannu Niilekselä (toimitusjohtaja Hanicon Oy). Uusien hallituksen jäsenien toimikausi alkaa 1.8.2014 ja päättyy 31.12.2015, samaan aikaan kuin muidenkin hallituksen jäsenien toimikausi.

Suluissa on vertailuluku edelliseltä vuodelta. Tuloslaskelman osalta verrataan edellisen vuoden vastaavaan kauteen ja taseen osalta tilinpäätökseen 31.12.

PUOLIVUOSIKATSAUS 2014

Hallituksen jäsenet 1.1.2014 alkaen

- pääjohtaja Erkki Moisander, puheenjohtaja
- toimitusjohtaja, Jari Sundström, varapuheenjohtaja (LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö)
- hallituksen puheenjohtaja Philip Aminoff (Electrosonic Group Oy Ab), alkaen1.8.2014
- yhtiöryhmän johtaja, Jari Eklund
- yhtiöryhmän johtaja, Harri Lauslahti
- toimitusjohtaja Marjatta Leiviskä (LähiTapiola Lappi Keskinäinen Vakuutusyhtiö)
- toimitusjohtaja Pentti Kuusela (LähiTapiola Pirkanmaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö)
- toimitusjohtaja Hannu Niilekselä (Hanicon Oy), alkaen1.8.2014

LähiTapiola Henkiyhtiön toimitusjohtajana toimii kauppatieteiden maisteri Minna Kohmo. Varatoimitusjohtaja on diplomi insinööri, SHV Janne Pesonen.

Merkittävämpiä tapahtumia katsauskaudella

LähiTapiola -ryhmän yhtiöissä kevään aikana käydyt yhteistoimintaneuvottelut henkilöstömäärän vähentämisestä saatiin päätökseen toukokuun puolivälissä. YT-neuvottelujen syynä olivat kannattavuuden parantaminen kustannussäästöillä, sekä toimintatapojen ja toiminnan tehostaminen uudelleenjärjestelyillä. Arvio vähennysmäärästä YT-neuvottelujen käynnistyessä oli 400 henkilöä. LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden henkilöstömäärä oli vuoden 2014 alussa noin 4000. Yhteistoimintaneuvottelujen tuloksena henkilöstömäärä väheni tuotannollisin ja taloudellisin perustein yhteensä 244 työntekijällä. Henkilöstömäärän vähennykset painottuivat tuki- ja kehitystoimintoihin, mutta ne koskivat myös vahinkovakuutus-, henki- ja alueyhtiöitä. Yt –neuvottelujen aikana henkilömäärä väheni muilla tavoin niin, että tavoitteisiin päästiin. Henkilöstövähennyksillä ja muilla tehostamistoimilla saavutetaan ryhmätasolla tavoitteena ollut noin 20 miljoonan euron kustannussäästö vuositasona.

LähiTapiola-ryhmän ja S-ryhmän välinen bonusyhteistyö, jossa S-ryhmän osuuskauppojen asiakasomistajat saavat Bonusta LähiTapiolan kotitalouksille tarjoamista vahinko- ja henkivakuutuksista käynnistyi 1.6.2014. Bonusyhteistyö on osa LähiTapiolan ja S-ryhmän välistä strategista yhteistyötä.

Henkiyhtiö lanseerasi yhdessä S-Pankin kanssa 1.6.2014 ensimmäisen yhteisen tuotteen S-arkiturvan, joka on uudenlainen henkivakuutus arjen turvaksi S-omistaja-asiakkaille.

Sijoituspalveluissa LähiTapiola Henkiyhtiö toi markkinoille 1.6.2014 kaksi uutta ja erilaista pääomasijoitustuotetta yhdessä LähiTapiola Kiinteistövarainhoidon ja LähiTapiola Varainhoidon kanssa, Tapiolan Keskus- ja Metsäsijoitus- kapitalisaatiosopimukset. Näihin sijoittamalla kokenut sijoittaja pääsee hyötymään vaivattomasti ammattimaisen metsä- ja kiinteistösijoittamisen eduista. Henkiyhtiö sijoittaa kohteisiin myös itse.

Takuupääoma

LähiTapiola Henkiyhtiön takuupääoma on yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään 19 990 812,50 euroa ja enintään 79 963 250 euroa, jaettuna vähintään 396 250 ja enintään 1 585 000 nimetylle henkilölle asetettuun takuusuuteen. Takuupääoman määrä oli tilikauden alussa 32 036 005,12 euroa. Takuusuudet tuottavat yhtäläisen oikeuden yhtiöön.

Yhtiökokouksessa 8.5.2014 päätettiin, että yhtiön takuupääomaa korotetaan 5 549 500 eurolla

Suluissa on vertailuluku edelliseltä vuodelta. Tuloslaskelman osalta verrataan edellisen vuoden vastaavaan kauteen ja taseen osalta tilinpäätökseen 31.12.

PUOLIVUOSIKATSAUS 2014

toteuttamalla LähiTapiola -ryhmään kuuluville alueellisille keskinäisille vahinkovakuutusyhtiöille (Alueyhtiöt) suunnattu maksullinen takuuosuusanti. Alueyhtiöille tarjottiin merkittäväksi yhtiön liikkeeseen laskemia uusia takuuosuuksia 110 000 kappaletta merkintähintaan 50,45 euroa kappaleelta.

Perusteena LähiTapiola alueyhtiöille suunnatun osakeannin järjestämiselle oli, että päätettäessä LähiTapiola -ryhmän perustamisesta sovittiin, että Alueyhtiöt tulevat takuupääoman omistajiksi LähiTapiola Keskinäiseen Henkivakuutusyhtiöön yhteensä noin 15 %:n omistusosuudella yhtiön takuuosuuksista.

Takuuosuuksien merkintäaika päättyi 22.5.2014 ja se tuli maksaa 30.5.2014 mennessä. Takuupääoman korotus merkittiin kaupparekisteriin 1.7.2014.

Takuupääomaksi muodostuu korotuksen jälkeen 37 585 505,12 euroa ja takuuosuuksien lukumääräksi 745 000.

Takuupääoman omistajat ja näiden osuudet takuupääomasta olivat takuupääoman korotuksen ja kaupparekisteriin merkinnän jälkeen 1.7.2014 seuraavat:

	Takuuosuuksia	Osuus-%
LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö	635 000,00	85,23
LähiTapiola Etelä Keskinäinen Vakuutusyhtiö	5 747,00	0,77
LähiTapiola Etelä-Pohjanmaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö	7 455,00	1,00
LähiTapiola Itä Keskinäinen Vakuutusyhtiö	6 318,00	0,85
LähiTapiola Kaakkois-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiö	4 865,00	0,65
LähiTapiola Kainuu-Koillismaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö	3 293,00	0,44
LähiTapiola Keski-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiö	5 773,00	0,77
LähiTapiola Lappi Keskinäinen Vakuutusyhtiö	4 433,00	0,60
LähiTapiola Loimi-Häme Keskinäinen Vakuutusyhtiö	4 889,00	0,66
LähiTapiola Lännen Keskinäinen Vakuutusyhtiö	5 857,00	0,79
LähiTapiola Pirkanmaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö	7 159,00	0,96
LähiTapiola Pohjoinen Keskinäinen Vakuutusyhtiö	10 478,00	1,41
LähiTapiola Satakunta Keskinäinen Vakuutusyhtiö	3 846,00	0,52
LähiTapiola Savo Keskinäinen Vakuutusyhtiö	4 798,00	0,64
LähiTapiola Savo-Karjala Keskinäinen Vakuutusyhtiö	4 012,00	0,54
LähiTapiola Uusimaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö	7 647,00	1,03
LähiTapiola Varsinais-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiö	7 024,00	0,94
LähiTapiola Vellamo Keskinäinen Vakuutusyhtiö	8 956,00	1,20
LokalTapiola Sydskusten Ömsesidigt Försäkringsbolag	1 753,00	0,24
LokalTapiola Österbotten Ömsesidigt Försäkringsbolag	5 697,00	0,76
	745 000,00	100,00

Tulevaisuuden näkymistä

Henkivakuutustoiminta

LähiTapiola Henkiryhtiön keskeisinä päämäärinä vuodelle 2014 ovat kasvu kannattavasti sekä liikekulutason pysyvä alentaminen ja tehostettu hallinta. Kasvutavoite saavutetaan erityisesti tarjoamalla yhtiön tuotteita LähiTapiola-ryhmän vahinkovakuutusasiakkaille sekä S-ryhmän omistaja-asiakkaille.

Yhtiö jatkaa uusien tuotteiden ja palveluiden tuomista markkinoille vuoden 2014 aikana. Näillä vastataan muuttuviin toimintaympäristön vaatimuksiin.

Suluissa on vertailuluku edelliseltä vuodelta. Tuloslaskelman osalta verrataan edellisen vuoden vastaavaan kauteen ja taseen osalta tilinpäätökseen 31.12.

PUOLIVUOSIKATSAUS 2014

Yhteistyötä LähiTapiolan alueyhtiöiden kanssa kehitetään edelleen. Lisäksi yhtiö tulee panostamaan merkittävästi S-yhteistyöhön ja erityisesti yhteistyöhön S-Pankin kanssa.

Vastuullisuutta omistaja-asiakkailleen yhtiö toteuttaa siten, että kaikissa tuotteissa ja palveluissa lähtökohdana on läpinäkyvyys, yksinkertaisuus ja asiakashyöty.

Henkiyhtiö ottaa syksyllä käyttöön uuden riskihenkivakuutusjärjestelmän, joka mahdollistaa entistä joustavamman tuote- ja palvelutuotannon ja -kehityksen.

Matalien sijoitustuottojen ajan odotetaan jatkuvan. Henkiyhtiö on varautunut tähän vastuita täydentämällä.

Solvenssi II – valmistautuminen jatkuu välivaiheen Solvenssi 1,5 lakimuutosten ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen (EIOPA) ohjeistuksen mukaisesti hallintomääräysten täytäntöönpanolla, vakavaraisuuslaskennan edelleen kehittämällä ja ORSA (yrityksen oma riski- ja vakavaraisuusarvio) työskentelyn edistämällä sekä käyvän arvon taseeseen perustuvien avaintunnuslukujen käyttöönotolla toiminnanohjauksessa.

Sijoitustoiminta

Makrotalouden pettymyksistä ja Ukrainan kriisistä huolimatta riskipitoisten omaisuuserien tuotot olivat alkuvuonna erinomaiset. Teollisuusmaiden osakemarkkinat tuottivat kuuden ensimmäisen kuukauden aikana keskimäärin 6,9 prosenttia (euromääräinen kokonaistuotto) ja kehittyvien talouksien osakemarkkinat keskimäärin 6,8 prosenttia. Myös euroalueen valtionlainat ylsivät 7,0 prosentin tuottoon pitkien viitekorkojen alenemisen ja periferiamaiden riskilisien pienenemisen ansiosta. Valuuttamarkkinoilla euro heikkeni hieman dollaria vastaan (-0,4 prosenttia) ja vähän enemmän jeniin (-4,1 prosenttia) ja puntaan (-3,6 prosenttia) nähden.

Jatkossa syklisen käännepisteen riski lisää myös sijoitusmarkkinoiden epävarmuutta. Osakemarkkinoilla talouden elpyminen on jo runsaskätisesti hinnoiteltu eivätkä osakkeet ole perinteisillä arvostusmittareilla tarkasteltuna enää edullisia. Toisaalta äärimmäisen alhainen korkotaso pakottaa sijoittajat ottamaan riskiä – ainakin niin kauan kuin syklinen näkymä ei kovin voimakkaasti heikkene. Riski tulosten romahdukselle on pieni yritysten varovaisuuden ja tehokkuushakuisuuden ansiosta. Yritysten investoinnit ovat olleet minimissä jo pitkään ja työvoimaa, raaka-aineita sekä rahoitusta on helposti saatavilla. Myynnin kasvu onkin yrityksille tuloksia suurempi huoli. Mahdollinen syklinen heikkeneminen uhkaa painaa myyntiä jo entuudestaan alhaiselta tasolta.

Eurooppalaisten korkomarkkinoiden kannalta Euroopan keskuspankin (EKP) toimilla on iso merkitys. Kesäkuussa EKP laski pankkien talletuskoron historiallisesti -0,1 prosenttiin. Negatiivinen talletuskorko oletettavasti vähentää ylimääräisten kassojen tallettamista keskuspankkiin, mikä lisää pankkijärjestelmän sisäistä likviditeettiä. Päätöksen seurauksena Euribor -korot laskivatkin selvästi. Likviditeetti todennäköisesti paranee yleisemminkin raha- ja joukkolainamarkkinoilla, mikä rajoittaa myös pitkien viitekorkojen nousumahdollisuuksia. Useimpien korko-omaisuusluokkien tuottopotentiaali on hyvin vaatimaton. Ainoastaan kehittyviltä korkomarkkinoilta löytyy tuottotasoja, jotka eivät merkittävästi poikkeaa historiallisesta normihinnoittelusta. Toisaalta turvallisimmat korkoluokat voivat edelleen tarjota taktista suojaa talouden syklistä heikkenemistä vastaan.

Suomen toimitilamarkkinoiden näkymät loppuvuodelle ovat maltilliset. Vuokramarkkinoiden näkymissä tapahtuu selkeämpi käänne parempaan vasta sen jälkeen kun Suomen taloudessa on kestävämpää kasvua näköpiirissä. Rahoituksen saatavuuteen ja hintaan ei ole näköpiirissä isoja muutoksia ja sijoituskysynnän odotetaan hiljalleen kasvavan, jos reaalityalouden näkymät paranevat.

Luvut ovat tilintarkastamattomia.

Suluissa on vertailuluku edelliseltä vuodelta. Tuloslaskelman osalta verrataan edellisen vuoden vastaavaan kauteen ja taseen osalta tilinpäätökseen 31.12.

Tunnuslukuja

		1-6/2014	1-6/2013	1-12/2013
Yhtiön koko				
Vakuutusmaksutulo ennen jv-osuutta	Milj.euroa	198,9	218,2	423,3
Maksutulon muutos	%	-8,9	33,0	29,7
Liikevaihto	Milj.euroa	342,8	326,3	644,5
Vakuutustekninen vastuovelka	Milj.euroa	3 489,8	3 205,7	3 387,4
Toiminnan tehokkuus				
Liikekustannussuhde kuormitustulosta	%	124,1	146,8	138,3
Tuloskehitys				
Liikevoitto	Milj.euroa	77,0	49,5	37,0
Liikevoitto liikevaihdosta	%	22,5	15,2	5,7
Kokonaistulos	Milj.euroa	70,4	26,7	44,9
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo	%	3,1	2,0	4,6
Vakavaraisuus				
Toimintapääoma	Milj.euroa	550,4	491,5	486,5
Tasointusmäärä	Milj.euroa	93,1	77,7	91,5
Vähimmäistoimintapääoma	Milj.euroa	133,9	124,5	133,1
Toimintapääomasuhde		4,1	3,9	3,7
Vakavaraisuuspääoma	Milj.euroa	643,5	569,2	578,0
Vakavaraisuuspääoma vastuvelasta	%	26,2	23,8	23,7
Henkilöstömäärä palkkasummaan suhteutettuna *)		275	397	405

*) Henkilöstö on työsuhteessa sekä vahinko- että henkivakuutusyhtiöön